

Date: 16-01-26

Time: 12: 00 to 2:00

કુલ ગુણ 50

વિભાગ : A (ગદ્ય વિભાગ) [12 Marks]

(અ) નીચેના જોડકાં યોગ્ય રીતે જોડીને ફરીથી લખો. (02)

અ (કૃતિ) બ (સાહિત્ય પ્રકાર)

(1) વાડી પરનાં વહાલાં (અ) રેખાચિત્ર

(2) કુદરતી (બ) નિબંધ

(ક) એકાંકી

(બ) નીચે આપેલ વિકલ્પમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો. (02)

(3) દેવલાએ બાબુને _____ કરવા કહ્યું. (પાપ, પુણ્ય)

(4) નાનજીભાઈએ _____ જવાનું નક્કી કર્યું. (યુગાન્ડા, લંડન)

(ક) નીચે આપેલ પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં ઉત્તર લખો. (02)

(5) અરુણિમાને ઓકિસજનનો બાટલો કોણે આપ્યો ?

(6) નવરાશના દિવસો કઈ ઋતુમાં આવે છે ?

(ડ) નીચે આપેલ પ્રશ્નોના ત્રણ-ચાર વાક્યમાં ઉત્તર લખો. (ગમે તે એક) (02)

(7) દેવાંશીએ બાબુને વિદાય આપતાં શી શિખામણ આપી ?

અથવા

(7) અમેરિકાના ખેલાડીઓને લેખકે કઈ ચેલેન્જ કરી ?

(ઈ) નીચે આપેલ પ્રશ્નોના આઠ-દસ વાક્યમાં મુદ્દાસર ઉત્તર લખો. (ગમે તે એક) (04)

(8) 'કુદરતી' પાઠમાં રજૂ થયેલા બાબુના સ્વર્ગના અનુભવો તમારા શબ્દમાં લખો.

અથવા

(8) પર્વતારોહણ વખતે અરુણિમાને કઈ-કઈ મુશ્કેલીઓ પડી ?

વિભાગ : B (પદ્ય વિભાગ) [12 Marks]

(અ) નીચેના જોડકાં યોગ્ય રીતે જોડીને ફરીથી લખો. (02)

(અ) (કૃતિ) બ (કર્તા)

(9) પપ્પા , હવે ફોન મૂકું ? (અ) અમૃત ઘાયલ

(10) ગોદ માતની ક્યાં ? (બ) રમેશ પારેખ

(ક) મનોહર ત્રિવેદી

- (બ) નીચે આપેલ વિકલ્પમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો. (02)
- (11) કવિ બિદુમાં ડુબીને _____ તરી જશે. (નદી , સિંધુ)
- (12) દીકરી _____ ની ડાળથી ટકુકે છે. (આંબા , STD)
- (ક) નીચેની કાવ્યપંક્તિ પૂર્ણ કરો. (02)
- (13) મારા સપનામાં .....
.....આંસુને લુછ્યા જરી.
- (ડ) નીચે આપેલ પ્રશ્નોના ત્રણ-ચાર વાક્યમાં ઉત્તર લખો. (ગમે તે એક) (02)
- (14) અવિરામ દીપકનાં ઉદાહરણ દ્વારા કવિ શું કહેવા માંગે છે ?
- અથવા
- (14) માતાની આંખમાં કવિ શું પ્રાપ્ત કરે છે ?
- (ઈ) નીચે આપેલ પ્રશ્નોના આઠ-દસ વાક્યમાં મુદ્દાસર ઉત્તર લખો. (ગમે તે એક) (04)
- (15) પુત્રવધુનું આગમન ઘર માટે ઉત્સવ બની ગયું છે એમ કવિ શા માટે કહે છે ?
- અથવા
- (15) “મારા સપનામાં, આવ્યા હરિ” કાવ્યના આધારે ‘હરિમિલનની ઝંખના’ તમારા શબ્દોમાં વર્ણવો.

વિભાગ : C (વ્યાકરણ વિભાગ) [12 Marks]

નીચેના પ્રશ્નોમાં આપેલ વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ઉત્તર લખો.

- (16) નીચે આપેલ શબ્દોની સાચી જોડણી શોધીને લખો. (01)
- * નિશ્ફળ (નિષ્ફળ , નિષ્ફળ)
- (17) * નીચેના શબ્દોની સાચી સંધિ જોડો. (01)
- પો + અન (પવન , પાવન)
- * નીચેના શબ્દોની સાચી સંધિ છોડો
- પુરુપાર્થ (પુરુષ + અર્થ , પૌરુષ + અર્થ)
- (18) નીચેના શબ્દોના સમાનાર્થી શબ્દ શોધીને લખો. (01)
- ‘ભાગ્ય’
- (અ) દર્દ (બ) નસીબ (ક) પર્વત
- (19) નીચે આપેલા શબ્દના સમાસ ઓળખાવો (01)
- માતાપિતા
- (અ) ઉપપદ સમાસ (બ) દ્વન્દ્વ સમાસ (ક) તત્પુરુષ સમાસ

- (20) નીચેના શબ્દમાં કયો પ્રત્યય રહેલો છે તે જણાવો. (01)
 'અભિમાન'
 (પૂર્વ પ્રત્યય , પર પ્રત્યય)
- (21) નીચે આપેલા રૂઢિપ્રયોગનો સાચો અર્થ શોધીને લખો. (01)
 'આશા છોડી દેવી'
 (અ) હા-ના કરવી
 (બ) નિરાશ થઈ જવું
 (ક) આશ્ચર્યચકિત થઈ જવું
- (22) નીચે આપેલા શબ્દોના વિરુદ્ધાર્થી શબ્દો જણાવો. (01)
 'ગરીબ'
 (અ) શ્રીમંત (બ) બેકાર (ક) વિપુલ
- (23) નીચે આપેલા શબ્દસમૂહ માટે એક શબ્દ આપો. (01)
 વિદ્યાર્થીઓને રહેવા માટેની જગ્યા
- * નીચેના વાક્યોનું કૌંસમાં આપેલ સૂચના મુજબ રૂપાંતર કરો.
- (24) આપણો બાબુ તો જીવે છે. (નિષેધ વાક્ય બનાવો.) (01)
 (25) યમરાજ પાડા પર બેસીને આવે છે. (કર્મણિ વાક્ય બનાવો.) (01)
 (26) બાળકો ખિલખિલાટ હસી રહ્યા છે. (સ્વાનુકારી શબ્દ ઓળખાવો.) (01)
 (27) રસ્તો (ધ્વનિ ઘટકો છૂટા પાડો) (01)

વિભાગ : D (અર્થગ્રહણ / લેખન) [14 Marks]

- * માગ્યા પ્રમાણે લખો.
- (અ) નીચે આપેલ પંક્તિઓનો વિચાર-વિસ્તાર કરો. (ગમેતે એક) (03)
- (28) “ મિત્ર એવો શોધવો જે ઢાલ સરીખો હોય ,
 સુખમાં પાછળ પડી રહે દુઃખમાં આગળ હોય. ”
 અથવા
- (28) “ કદમ અસ્થિર હો એને કદી રસ્તો નથી જડતો ,
 અડગ મનના મુસાફીરને હિમાલય પણ નથી નડતો. ” (03)
- (બ) પત્રલેખન કરો.
- (29) તમારા જન્મદિવસની ઉજવણીમાં હાજર રહેવા આમંત્રણ આપતો પત્ર તમારા મિત્રને લખો.
 અથવા
- (29) તમારી શાળામાં યોજાયેલ ‘ શિયાળુ રમતોત્સવ ’ અંગેનો અહેવાલ લખો.

(ક) નીચું કાવ્ય વાંચી તેની નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો.

(02)

અસ્ત થતાં રવિ પૂછતો અવનિને

સારશે કોણ કર્તવ્ય મારા ?

સાંભળી પ્રશ્નએ સ્તબ્ધ ઊભાં સહુ

મોં પડયા સર્વના સાવ કાળા

તે સમે કોડિયું એક મારી તણું

ભીડને કોક ખૂણેથી બોલ્યું

મામૂલી જેટલી મારી ત્રેવડ પ્રભુ!

એટલું સોપજો તો કરીશ હું.

પ્રશ્નો :

(30) અસ્થ થતાં રવિ કોને શો પ્રશ્ન પૂછે છે ?

(31) રવિએ અવનિને પ્રશ્ન પૂછ્યો તો સૌના પર શી અસર થઈ ?

(૩) નીચે આપેલ મુદ્દાના આધારે આશરે ૨૦૦ શબ્દોમાં નિબંધ લખો. (ગમે તે એક) (06)

(32) શિયાળાની સવાર :

પ્રસ્તાવના : સવારનું વાતાવરણ - શિયાળાની ઋતુમાં તાજગીનો અહેસાસ -

માનવ જીવન પર અસર - ઉપસંહાર

અથવા

(32) મોબાઈલના લાભાલાભ :

પ્રસ્તાવના : આજનો યુગ - મોબાઈલ ટેકનોલોજી- લાભ-ગેરલાભો ઉપસંહાર.

અથવા

(32) માતૃપ્રેમ :

પ્રસ્તાવના : ધરતી પરનું અમૃત-પશુ-પંખીઓમાં માતૃપ્રેમના દષ્ટાંતો-માતાનું

વાત્સલ્ય-માતા અમૂલ્ય મૂડી- ઉપસંહાર

Date: 17-01-26

कक्षा: ९

Time: 12:00 to 2:00

कुल गुण : 50

विभाग : A (गद्य) (१३)

- निम्नलिखित प्रश्नों के नीचे दिए गए विकल्पों में से सही विकल्प चुनकर उत्तर लिखिए। (०२)
  - (1) रामकृष्ण परमहंस वर्षों तक किसे खोजते रहे ?

(A) योग्य शिष्य (B) विद्यालय (C) गुरु (D) आश्रम
  - (2) एक खूला सपाट मैदान कहाँ दिखता है ?

(A) अलमोडा (B) गुलमर्ग (C) ग्वालियर (D) आगरा
- निम्नलिखित वाक्यों में से सही वाक्यांश चुनकर पूरा वाक्य फिर से लिखिए। (०२)
  - (3) इस समय सुखी वही है .....

(A) जिसके पास सबकुछ है।

(B) जिसके पास कुछ नहीं है।

(C) जो कुछ नहीं करता।
  - (4) उत्तम गुरु में कौन-सी भावना नहीं रहती ?

(A) जातिभावना

(B) प्रतिशोध भावना

(C) स्वार्थभावना
- निम्नलिखित सही विकल्प चुनकर रिक्त स्थानों की पूर्ति कीजिए। (A) (०२)
  - (5) लक्ष्मीबाई _____ पढती थी। _____ (गीता, ज्ञानेश्वरी)
  - (6) रानी के लिए बरामदा _____ बन गया। (अस्तबल, सिंहासन)
- निम्नलिखित प्रश्नों के उत्तर एक-एक वाक्य में लिखिए। (०२)
  - (7) 'दाजू' का अर्थ क्या है ?
  - (8) रामाने घोड़ी का नाम क्या बताया ?
- निम्नलिखित प्रश्नों के उत्तर दो-तीन वाक्य में लिखिए। (०२)
  - (9) मोहन लड़की से विवाह करने क्यों तैयार हो गया ?

अथवा

मनमोहन को तैरना सिखाने के बारे में सूर्यनारायणने क्या कहा ?

- निम्नलिखित प्रश्नों के उत्तर चार-पाँच वाक्य में लिखिए। (०३)
  - (10) रानी बच्चों के मनोरंजन का साधन किस प्रकार बन गई ?

अथवा

प्रियोदा की टोली कौन-कौन से सेवाकार्य करती है ?

- निम्नलिखित प्रश्नों के नीचे दिए गए विकल्पों में से सही विकल्प चुनकर उत्तर लिखिए। (०२)

(11) कवि दुर्बलो के रक्षणार्थ किसकी साधना चाहते हैं ?

(A) पौरुष (B) अभ्यर्थना

(C) कल्याण (D) प्रार्थना

(12) संसार राम को किस नाम से जानता है ?

(A) मनभावन (B) पतितपावन

(C) महाकवि (D) चितचोर

- निम्नलिखित वाक्यों में से सही वाक्यांश चुनकर पूरा वाक्य फिर से लिखिए। (०२)

(13) सच्चे मित्र की कसौटी .....

(A) शिक्षणकाल में होती है ।

(B) परायों में होती हैं ।

(C) विपत्ति में होती हैं ।

(14) गरुड कहाँ नहीं होता है .....

(A) महलों में

(B) जंगलो में

(C) घोंसलों में

- निम्नलिखित सही विकल्प चुनकर रिक्त स्थानों की पूर्ति कीजिए। (०२)

(15) संसार का सबसे पुराना देश _____ है।

(A) अमरिका (B) भारत (C) अफ्रिका (D) श्रीलंका

(16) भगवान के साथ तुलसीदास के _____ नाते हैं।

(A) एक (B) चार (C) अनेक (D) तीन

- निम्नलिखित प्रश्नों के उत्तर एक-एक वाक्य में लिखिए। (०२)

(17) सुई का काम कौन नहीं कर सकता ?

(18) सूरदास का मन कहाँ सुख पाता है ?

- निम्नलिखित प्रश्नों के उत्तर दो-तीन वाक्य में लिखिए। (०२)

(19) बुद्धि और हाथ किस कार्य के लिए हैं ?

अथवा

विपदा के बारे में रहीम क्या कहते हैं ?

- निम्नलिखित प्रश्नों के उत्तर चार-पाँच वाक्य में लिखिए। (०३)

(20) तुलसीदासजी प्रभु के चरणों को छोड़कर कहीं और क्यों नहीं जाना चाहते हैं ?

अथवा

भारतवासियों के बारे में गुप्तजी क्या कहते हैं ?

- (21) उचित मेलवाले मुहावरों का चयन कर वाक्य में प्रयोग कीजिए। (०२)
 (अ) चुप्पी सी छा जाना - खामोशी छा जाना।
 (ब) ताकते रहना - निशाना लगाना।
 (क) हवाईर्या उड़ना - तेज हवा चलना
- (22) उचित कहावत लिखे। (०१)
 "चार दिनों की चाँदनी फिर अंधेरी रात" इस कहावत का उचित अर्थ पहचानकर लिखिए।
 (अ) थोड़े समयका सुख
 (ब) मुसीबत में और मुसीबत आना।
 (क) प्रसिद्ध अधिक किन्तु तत्व कुछ नहीं।
- (23) शुद्ध वाक्य बताईए। (०१)
 " आज मौसम सुहावनी है ।
 (अ) आज मौसम सुहावना है।
 (ब) आज की मौसम सुहावनी है।
 (क) आज मौसम सुहावना था।
- (24) निम्नलिखित शब्द का विरोधी शब्द लिखिए। (०१)
 परिचित
- (25) निम्नलिखित शब्द का पर्यायवाची शब्द लिखिए। (०१)
 दीन
- (26) निम्नलिखित शब्दसमूह के लिए एक शब्द चुनिए। (०१)
 'जिसकी रक्षा करनेवाला कोई नहीं हो'।
 (अ) अनाथ (ब) हितैषी (क) आरतिहर
- (27) निम्नलिखित शब्द में से उपसर्ग निकालकर लिखिए। (०१)
 अनगिनत
- (28) निम्नलिखित शब्द में से भाववाचक संज्ञा पहचानकर लिखिए। (०१)
 सहृदयता रखनेवाले ज्ञानी पुरुष कम मिलते हैं।
- (29) निम्नलिखित वाक्य में से कर्तृवाचक संज्ञा पहचानकर लिखिए। (०१)
 शिक्षा देते हुए शिक्षकने शिष्यों का जीवनसंदेश दिया ।
- (30) निम्नलिखित वाक्य में से विशेषण पहचानकर लिखिए। (०१)
 हमारे समाज में व्यवसायिक संस्कृति की बोलबाला है।
- (31) निम्नलिखित समासों में से 'द्विगु समास' कौन सा है ? (०१)
 (अ) दोपहर (ब) क्रोधाग्नि (क) स्वर्ग-नरक

- निम्नलिखित परिच्छेद को पढ़कर नीचे दिए गए प्रश्नों के उत्तर लिखिए । (०३) 2

पशु-पक्षी जहाँ जन्म लेते हैं, अपने उस देश को प्रेम करते हैं। जंगल में पैदा हुए किसी जानवर को आप पिंजड़े में बंद कर सकते हैं। उसे लाख आराम पहुँचाने की कोशिश कर सकते हैं, पर वह सुखी नहीं हो सकता। उसे तो अपने जंगल का देश ही प्यारा लगता है। उसी तरह मुक्त आकाश में उड़नेवाले पक्षी को पिंजड़े में बंद करके सब तरह का सुख पहुँचाना चाहें, तो भी वह कदापि सुखी नहीं हो सकता, उसका देश खुला आकाश, पेड़ों की शाखाएँ और घोंसला है। वहाँ धूप, वर्षा ओर ठंड के कष्ट सहकर भी सुखी रह सकता है।

प्रश्न :

- (32) पिंजड़े में बंद जंगली जानवर सुखी क्यों नहीं हो सकता ?
- (33) जंगली जानवर का देश कौन-सा है ?
- (34) इस गद्यखंड के लिए एक उचित शीर्षक दीजिए।
- निम्नलिखित रूपरेखा के आधार पर कहानी लिखकर उचित शीर्षक एवं बोध लिखिए। (०३)

(35) एक जमींदार- बहुत से नौकर-खेती की आमदनी का दिन-पर-दिन घटते जाना- मित्र की सलाह- "सुबह खेत की सैर करो"- कुछ नौकर गायब, कुछ चीजे गायब-रोज देखभाल-आँखे खुलना-खुद काम में लग जाना-सभी नौकरों में उत्साह-आमदनी बढ़ना- सीख।

अथवा

निम्नलिखित पत्रलेखन कीजिए।

१५, तृप्तिसदन, गाँधीरोड, राजकोट से अरुणा भावनगर निवासिनी अपनी सखी गीता को "राष्ट्रभाषा हिन्दी का महत्त्व" समझाकर हिन्दी की परीक्षा देने का अनुरोध करती हुई पत्र लिखती हैं।

- निम्नलिखित विषयों में से किसी एक विषय पर १०० (सौ) शब्दों में निबंध लिखिए। (०६)

(36) मेरा प्रिय मित्र: परिचय-अध्ययन से - प्रेम-पढाई में सहायता- क्रिकेट में कुशलता-गहरी मित्रता।

अथवा

व्यायाम का महत्त्व: अर्थ - महत्त्व- शारीरिक स्वास्थ्य में लाभा-लाभ- विशेषता- उपसंहार।

अथवा

मेरा गाँव: गाँव का परिचय - गाँव का वर्णन - गाँव के लोग- एक आदर्श गाँव- गाँव के प्रति प्रेम

Date: 21-01-26

Time: 12:00 to 2:00

कुल गुण 50

विभाग : A (गद्य)

- अधोदत्तस्य गद्यखण्डस्य मातृभाषायाम् अनुवादं कुरुत । (०३)
गद्यखण्डस्य मातृभाषायां अनुवादं करो.
- (1) एकस्मिन् परिवारे जातानां समानाचारविचारणां जानानामपि भिन्ना भिन्ना रुचिर्भवति, किम्पुनः विभिन्नेषु परिवारेषु उत्पन्नानां जानानां वार्ता ? समानपितृकेषु पुत्रेषु किञ्चित् मधुरं रोचते, किञ्चित् लवणं किञ्चित् चाम्लं रसमिति ।
अथवा
- (2) प्रदत्तस्य गद्यखण्डस्य अनुवाददोषं दूरीकृत्य अनुवादं पुनः लिखत । (गमे ते त्रयः)
गद्यखण्डस्य अनुवादं दोष दूर करी इरी अनुवाद इरीथी लपो.
महात्मा गान्धिमहोदयः स्वातन्त्रयान्दोलनं प्रारभत । अस्यान्दोलनस्य निखिलोऽपि व्यवहारः प्रारंभेषु दिवसेषु साबरमती-आश्रमे एव प्राचलत् । एकस्मिन् दिवसे स्वामी सत्यदेवः आश्रमम् आगच्छत्
अनुवाद : महात्मा साधी महोदये असङ्गतानुं आंदोलन शरु कर्तुं . आ अंदोलननो अधो ४ व्यवहार शरुआतमां साकरमती आश्रममां यालतो उत्तो . अक दिवस स्वामी रामदेव आश्रममां आव्या.
- अधोदत्तातां संस्कृत प्रश्नानां उत्तराणि विकल्पेभ्यः चित्वा संस्कृते लिखत । (कोडपि द्वौ) (०२)
संस्कृत प्रश्नोना उत्तर विकल्पमांथी शोधीने संस्कृतमां लपो. (कोर्ष पशु बे)
- (3) प्रभातकाले वायसः कम् अपश्यत् ?
(A) व्याधम् (B) वायुः (C) मूषकम्
- (4) सर्वैः किं रक्षितव्यम् ?
(A) कुलाचारः (B) मेघाः (C) शिशुः
- (5) परस्य गुणानुवादः कस्मै रोचते ?
(A) ईर्ष्याग्रस्ताय (B) दयाग्रस्ताय (C) मानगरस्ताय
- अधोदत्तानां प्रश्नानां उत्तराणि मातृभाषायां लिखत । (कोडपि एकः) (०२)
प्रश्नोना मातृभाषायां उत्तर लपो. (कोर्ष पशु अक)
- (6) सत्मायां जर्षने केवुं ओलवुं ओर्षने ?
(7) कभूतरो कर्ष रीते जलमांथी मुक्त थया ?
- अधोदत्तं गद्यखण्डं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि संस्कृते लिखत । (०३)
गद्यखण्डं वांथी प्रश्नोना उत्तर संस्कृतमां लपो.
- (8) एक चातशिशुः आसीत् । स एकदा तृषया पीडितः जनन्याः समीपं व्रजति वदति च, "अम्ब ! तृषा मां पीडयति ।" अहं जलं पातुम् इच्छामि ।
प्रश्नः (1) तृषया पीडितः कः आसीत् ?
(2) तृषापीडितः शिशुः कस्य समीपं गच्छति ?
(3) चातकशिशुः जनन्यैः किं कथयति ?

विभाग : B (पद्य)

- प्रदत्तस्य श्लोकस्य अनुवाददोषं दूरीकृत्य अनुवादं पुनः लिखत। (गमे ते त्रयः) (०३)
श्लोकना अनुवाद दोष दूर करी इरी अनुवाद इरीथी लभो.

(9) सत्यं तपो ज्ञानमहिंसां च
वद्वत्प्रणामं च सुशीलता च
एतानि यो वदद्याति स विद्वान्
न हियेकेनपक्षो विहगः प्रयाति ॥

अनुवादः असत्य, तप, अज्ञानी, अहिंसा, विद्वानोने प्रणाम अने सञ्चरितता-जे आ बहुं
करे छे ते ज धनिक छे. परंपर, जे पगवाणुं पक्षी आगण जठ शक्तुं (जिडी शक्तुं) नथी.

अथवा

- मञ्जूषातः समुचितपदानि चित्वा अधोलिखित श्लोकस्य अन्वयं पूरयित्वा पुनः लिखत।
शब्दपेटीमांथी योग्य पद पसंद करी नीये लभेला श्लोकनो अन्वयपूर्णा करी इरीथी लभो. (गमे ते त्रयः)

(10) राजा दशरथो नाम रथकुञ्जरवाजिमान्।

पुण्यशीलो महाकीर्ति ऋजुरासीन्महायशाः ॥

अन्वयः _____ नाम _____ रथकुञ्जरवाजिमान्, _____ महाकीर्तिः _____,
रासीन्महायशाः (च) आसीत् ॥

(मञ्जूषा : ऋजुः , राजा , पुण्यशीलः , दशरथः)

- अधोदत्तानां संस्कृत प्रश्नानां उत्तराणि विकल्पेभ्यः चित्वा संस्कृते लिखत। (कोऽपि त्रयः) (०३)
संस्कृत प्रश्नोना विकल्पमांथी जवाब शोधी संस्कृतमां लभो. (गमे ते त्रयः)

(11) कुलसद्गानि कः दीपः ?

(A) सत्यपुत्रः (B) शिक्षितपुत्रः (C) आत्मजः

(12) मित्रं कदा शत्रुताम् एति ?

(A) कालविपर्यये (B) मृत्युकाले (C) भाग्यक्षये

(13) पापस्य कारणं किम् ?

(A) अज्ञानम् (B) क्रोधः (C) लोभः

(14) जानकी केन अपहृता ?

(A) खरेण (B) दूषणेन (C) रावणेन

- अधोदत्तानां प्रश्नानां उत्तराणि मातृभाषायां लिखत। (कोऽपि एकः) (०२)
प्रश्नोना उत्तर मातृभाषामां लभो. (गमे ते अेक)

(15) कोना कडेवाथी उनुमाने समुद्रने पार कर्यो?

(16) पांच अक्षयनिधि क्या क्या छे ?

- श्लोकपूर्तिकुरुत। (कोऽपि एकः) (०२)

(17) नास्ति जातु .....रिपवस्तथा ॥

(18) नास्ति मेघसमं.....धान्यसमं प्रियम् ॥

विभाग : C (नाट्य विभाग)

- अधोदत्तस्य नाट्यखण्डस्य मातृभाषायाम् अनुवादं कुरुत। (०४)
नाट्यखण्डनो अनुवाद करो.

- (19) संन्यासी: - साधु। मार्गम् आदेशय। महाराजनिकटे गन्तुम् इच्छामि।
 दौर्वाकिक: - न शक्यम्। प्रभअते महाराजस्य सन्ध्योपादनकाले प्रवेशं कर्तुम् अर्हसि।
 न तु रात्रौ।
 संन्यासी: - किम् कोऽपि रात्रौ न प्रविशति।
 दौर्वाकिक: - आहूतान् परिचितान् च परितज्य न कोऽपि। विशेषस्तु भवादृशाः ये खलु
 तुम्बीधारकाः द्वारात् द्वारं भ्रमति।

अथवा

प्रदत्तस्य गद्यखण्डस्य अनुवाददोषं दूरीकृत्य अनुवादं पुनः लिखत।

अनुवाद दोष दूर करी नाटयभंडनो अनुवाद इरीथी लभो.

- (20) राजा: - अपूर्व इव ते हर्षः बूहि केनासि विसमितः।
 भट: - अश्रद्धेयं प्रियं प्राप्तं सौभद्रो ग्रहणं गतः।
 राजा: - कथमिदानीं प्रहीतः
 अनुवाद: राजा: तारो आनंदं ज्ञाते जूनो छे, बोले, शेनाथी तुं दुःखी थयो छे ?
 सैनिक: विश्वास न बेसे तेवा अशुभ समाचार मण्या छे. सुभद्रापुत्र
 अत्तिमन्यु पकडायो छे.

राजा: कथं रीते अत्यारे छोडायो छे ?

अधोदत्तानि वाक्यानि कः वदति इति लिखत। (कोऽपि द्वे) (०२)
 कोष भोले छे ते लभो. (गमे ते बे)

A

B

- (21) त्वार्यतां त्वार्यताम् अभिमन्युः। संन्यासी
 (22) किम् कोऽपि रात्रौ न प्रविशति। राजा
 (23) मुक्तो भवतु शकारः
 शर्विलकः

अधोदत्तानां प्रश्नानां उत्तराणि मातृभाषायां लिखत। (कोऽपि एकः) (०२)
 प्रश्नोना उत्तर मातृभाषामां लभो. (गमे ते अके)

(24) शस्त्रने विशे लीमनो शो मत छे ?

(25) राजाभोज केवा छे ?

कोष्ठगतानि पदानि प्रयुज्य वाक्यानि रचयत। (कोऽपि द्वे) (०२)
 कौसमां आपेलां पदोना उपयोग करी वाक्यो बनावो. (गमे ते बे)

(26) द्वारपाण राजमडलमां प्रवेशे छे. (दौवारिक, राजप्रसाद, प्र+विश)

(27) लोको सभायां ज्ञाय छे. (जन, सभा, गम् - गच्छ)

(28) गणेश पेनथी लभे छे. (गणेश, कमल (लेखनी), लिख)

विभाग : D (व्याकरण)

अधोदत्तानां प्रश्नानाम् उत्तराणि सूचनानुसारेण लिखत।
 (29) 'कुंजरः' शब्दस्य समानार्थकं शब्दम् अधोदत्तेभ्यः विकल्पेभ्यः चित्वा लिखत। (०१)

(A) गजः (B) कूजनम् (C) काकः

(30) 'अन्धकार' शब्दस्य विरुद्धार्थकं शब्दम् अधोदत्तेभ्यः विकल्पेभ्यः चित्वा लिखत। (०१)

(A) प्रकाशः (B) स्वगतम् (C) सूर्यः

(31) अधोदत्तेभ्यः क्रियापदेभ्यः वर्तमानकालस्य अन्यपुरुषस्य बहुवचनस्य रूपं चित्वा लिखत। (०१)

(A) लिखति (B) लिखन्ति (C) लिखसि

धो. ८ संस्कृत ७५०२ -26

- (32) अधोदत्तेभ्यः क्रियापदेभ्यः सामान्य-भविष्यकाल उत्तमपुरुष एकवचन रूपं चित्वा लिखत। (०१) 54
 (A) गमिष्यामि (B) गमिष्यसि (C) गमिष्यति
- (33) अधोदत्तेभ्यः शब्देभ्यः पुल्लिङ्गशब्दं चित्वा लिखत। (०१)
 (A) उपनगरम् (B) सीता (C) जनपदः
- (34) अधोदत्तेभ्यः शब्देभ्यः स्त्रीलिङ्गशब्दं चित्वा लिखत। (०१)
 (A) श्रद्धा (B) वायसः (C) संन्यासी
- (35) अधोदत्तेभ्यः शब्देभ्यः नपुंसकलिङ्गशब्दं चित्वा लिखत। (०१)
 (A) वदनम् (B) विद्या (C) विनाशः
- (36) रेखाङ्कितपदस्य कृदन्तप्रकारं विकल्पेभ्यः चित्वा लिखत। (०१)
 सः प्रच्छन्नः भूत्वा अतिष्ठत्।
 (A) हेत्वर्थ कृदन्त (B) सम्बन्धकभूत कृदन्तम् (C) विध्यर्थकृदन्त
- (37) 'मम + अपि' - अधोदत्तस्य सन्धिविच्छेदं दत्तेभ्यः विकल्पेभ्यः चित्वा लिखत। (०१)
 (A) ममापि (B) मामपि (C) ममोपि
- (38) 'हास्यरसः' सामासिकपदस्य समास प्रकारं विकल्पेभ्यः चित्वा लिखत। (०१)
 (A) तत्पुरुषसमास (B) द्वंद्वसमास (C) नमतत्पुरुष

विभाग : E (संयुक्त विभाग)

- अधोदत्तं गद्यखण्डं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि संस्कृते लिखत। (०३)
 गद्यखण्डं वांशी प्रश्नोना उत्तर संस्कृतभां लभो. (कोठं पश्च त्रश्च)

(39) कस्यचित् विप्रस्य कुरुपा एका कन्या आसीत्। तां न कोऽपि तरुणः परिणेतुम् गच्छत्। तस्या पिता अनुरुपस्य वरस्य पात्रौ भ्रूशम् अयच्छत्। अन्ते च तेन सा कन्या कस्मैचित् अन्धाय दत्ता। सोऽपि तस्या लाभेन भ्रूशममोदत्। अथकदाचित् सा भर्तारमभाषत्- " नाथ, ममान्तः करेण अतीव दुःख जायते चात्वं मम रमनीयं मुखं द्रष्टुमसमर्थः।

प्रश्न : (१) सा कन्या कस्मै दत्ता ?

(२) कन्यकायाः विषये का समस्या अदभवत् ?

(३) कस्यचित् विप्रस्य .....एका कन्या आसीत् ?

- कतृ-कृतीनां योग्यं मेलनं कुरुत। (कोऽपि द्वे) कर्ता साधे योग्य कृति ज्ञेयो. (०२)

अ

ब

(40) महाकवि कालिदासः	शिवराजविजयम्
(41) पं.अंबिकादत्त व्यास	मृच्छकटिकम्
(42) महाकवि शुद्रकः	हितोपदेशः
	रघुवंशम्

- रेखाङ्कितानि पदानि शुद्धानि कृत्वा गद्यखण्डं पुनः लिखत। (कान्यपि त्रीणि) (०३)
 रेखाङ्कित पदो शुद्ध करी गद्यखण्डं इरीथी लभो. (गमे ते त्रश्च)

(43) एवम् भवान् द्विरेकः तर्हि अहम् सूर्यः। पुष्पस्य अंतः स्थितः भ्रमरः सूरस्तकाले बन्दी भवति।

- अधोदत्तस्य श्लोकस्य मातृभाषायाम् अनुवादं कृत्वा अर्थविस्तारं कुरुत। (कोऽपि एकः) (०२)
 अर्थविस्तार करो. (गमे ते अेक)

(44) शनैः पन्थाः शनैः कन्था शनैः पर्वतलङ्घनम्।

शनैर्विध शनैर्वित्त पञ्चैतानि शनैः शनैः ॥

अथवा

(45) सोत्साहानां नास्त्यसाध्यं नाराणां।

मागारिब्धा सर्वयत्नाः फलिन्त ॥

Date: 22-01-26

Time: 12:00 to 2:00

કુલ ગુણ 50

SECTION : A

- Read the extract and answer the questions. (08)

* Jignesh: So, should I plan for a week, sir?

Mr Bakshi: Not even for a week. Plan only for one day and try to follow it. Get habituated to do like this.

Jignesh: Will it build confidence in me?

Mr Bakshi: Certainly. Only a few minutes back, you said you can't follow the timetable. This fact discourages you. Follow your timetable for some days. It will boost your confidence.

(1) What will boost Jignesh's confidence?

(2) What discourages Jignesh?

* At 6:55 a.m. they reach their first check point a village named, Mirthal down on the earth. Kukee begins to time his target. As they rise up to 450 metres Tyagi's plane rocks violently due to air bumps. "A bit bumpy here." says Tyagi on radio. "Breakfast may come up before the bomb goes down." Kukee Jokes. Two Hunters appear far to the right as 'enemy' planes. They turn away and vanish.

(3) What happens to Tyagi's plane at 450 metres?

(4) What do the two Hunters do?

* Reshma could not play. She could just sit in her wheel chair and watch the life outside from her balcony. She was fourteen years old and a spastic. [A spastic is a person who has no control over his/her hands and legs from birth.]

(5) Who is called a spastic?

(6) How old was Reshma?

* When she came to my window ,she stopped .she saw that I was looking at her intently but at first she pretended not to notice .she had a pale skin ,Shiny black hair, and dark eyes and then those eyes ,searching and lively met mine .

(7) When did she come?

(8) What did she see ?

● Write whether the sentences are True Or False. (2)

(9) The girl was selling many balloons.

(10) Jignesh studies in standard 10

SECTION : B

● Read the stanza and answer the questions. (02)

* If you can't be a highway then just be a trail,
If you can't be the sun be a star;
It isn't by size that you win or you fail -
Be the best of whatever you are !

(11) Write the rhyming words from the stanza.

(12) What does the poet say about success and failure?

● Read the paragraph and answer the questions. (04)

In the doorway stood a tall, thin woman, dressed in grey, 'grey as shadows . the shopkeeper thought to himself. she had a sad, tragic face. Her big dark eyes were full of tears. She moved slowly to the counter. the shopkeeper stood up, looked at her kindly and said , ;what can I do for you mam ?

(13) Describe the woman.

(14) Where was the woman standing ?

(15) How did she move in the shop ?

(16) What did the shopkeeper ask the woman ?

● Study the following data and answer the questions. (04)

GANESH BOOK DEPOT
Near Government high school, Ambaji
50% off on second hand books
Textbooks, notebooks, reference books are
available Story books, Atlas, Compass box and all
kinds of stationery available
: Time :
.From : 9.00 am to 7.00 pm
Monday to Saturday
SUNDAY CLOSED

- (17) What is the name of the book depot?
 (18) Who has given this advertisement ?
 (19) How much discount is given on second hand books ?
 (20) Where is Ganesh book depot situated ?

SECTION : C

- **Match the expressions with the proper functions they convey. (03)**

A

B

- (21) Vimal might come late. (a) Expressing necessity
 (22) Sarla can drive fast (b) Expressing ability
 (23) We Eat to live (c) Expressing possibility

- **Complete the sentences choosing the correct option focusing the function in the brackets. (02)**

(24) Vikram ..... (Expressing necessity)

- (A) Should bought the car.
 (B) must come for the exam
 (C) Can speak English
 (D) Should speak the truthpractised

(25) Vimal..... (Duration of time)

- (A) have living here
 (B) Has been lived here
 (C) Has been living here for two years
 (D) Has been living here since 2021

- **Fill in the blanks choosing the correct words given in the (03) brackets.**

(risks, mission, conditions)

(26) The _____ is assigned by command Headquarters.

Wartime _____ are practiced as actually as possible.

On this day kukee is too busy to worry about the _____.

- **Find and write the word having nearest meaning. (02)**

(27) Look : hook , shook , see, sea

(28) Slowly : fastly , quickly , gradually , proudly

SECTION : D

- Read the dialogue and complete the indirect narration (02) given below choosing the correct option from the brackets.

(29) Teacher : Give me your science notebook.

Mona : I have forgotten it at home.

Teacher : How careless you are!

Teacher _____ (ordered, asked, suggested) Mona to give him _____ (his, her, him) science notebook. Mona told

teacher _____ (that, her, him) she had forgotten it at home.

Teacher _____ (exclaimed with joy, exclaimed with anger, exclaimed sadly) to Mona that she was very careless.

- Join the sentences using the proper conjunction in the brackets. (02)

(30) Father was angry. He did not say anything

(so, but, and)

(31) Be quiet. You will be punished.

(Either ... or, neither nor , or else)

- Rewrite the paragraph filling in the blanks with the appropriate words from the brackets. (02)

(32) She stood _____ [by, buy, bye] my window for sometime and neither of us said _____ [speak, nothing, anything]. but when she moved on, I don't know why I left my seat and rushed to the door.

- Do as directed. (02)

(33) Rita wants to be a teacher. she has a good command over languages. She teaches English very well .

BIGIN LIKE THIS; WE WANT TO BE _____

- Select the proper question to get the underlined parts as their answers. (02)

(34) Neha is drawing rangoli

(A) What is Neha drawing ?

(B) Why is Neha draw rangoli ?

(C) When is she Draw rangoli ?

(D) What is Neha draw

(35) The teacher calls the monitor

(A) Who is teracher call ?

(B) Who does the teacher call?

(C) Whose Call is the teachetr ?

[D] Whom does the teacher call ?

SECTION : E

Write a paragraph in about 100 words on any one of the following. (05)

(36) A Visit To a Railway Station

[Points : crowded platform - passengers - luggage - coolies - hawkers - beggars - pick-pockets - bookstall and tea-stall - waiting room - noise - trains]

OR

(36) A Visit To A Temple

[Points : when you visited the temple - calm and peaceful atmosphere - oil-lamps, agarbattis - meditation - prasad - aarti - how you felt]

OR

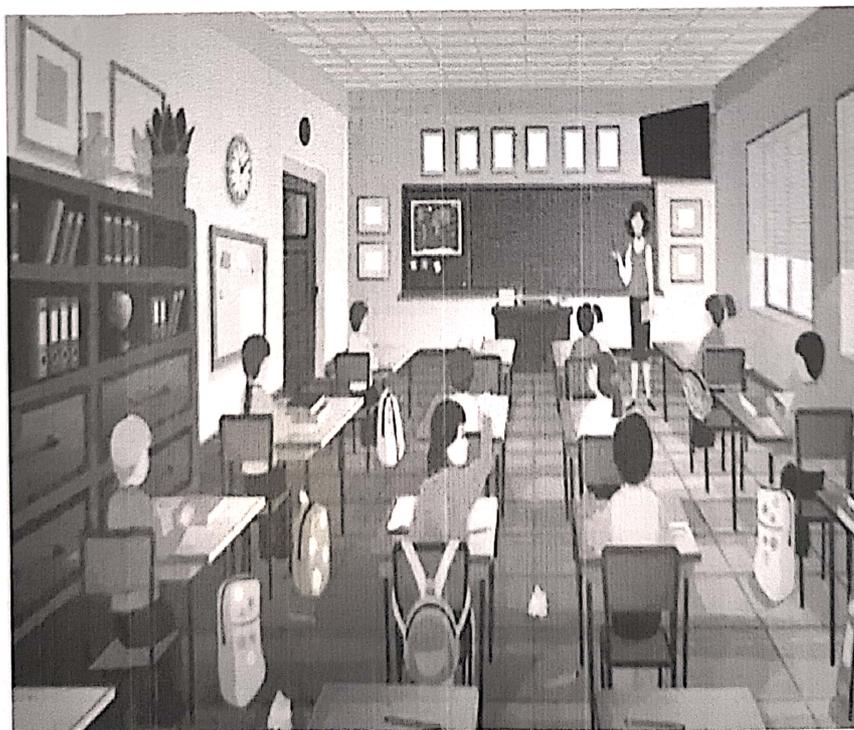
(36) A Soldier

[Points his daily routine - duties hardship - his patriotism - family life - wartime]

(37) Write an e-mail in about 30 words on behalf of Ronak (05) Shah to his principal asking for leave to attend his cousin's marriage.

OR

(37) Describe the picture in about ten sentences.

વિભાગ : A

- * પ્રશ્નનંબર 1 to 15 ના માગ્યા પ્રમાણે ઉત્તર લખો. (દરેકનો 1 ગુણ) (15)
- * આપેલ વિકલ્પમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી જવાબ લખો.
- (1) ભારત આવવાનો જળમાર્ગ કોણે શોધ્યો?
(A) કોલંબસે (B) પ્રિન્સ હેનરીએ
(C) વાસ્કો-દ-ગામાએ (D) બાર્થોલોમ્યુ ડાયઝે
- (2) કયું આચરણ સામાજિક કલંક ગણાય ?
(A) અસ્પૃશ્યતા (B) બાળમજૂરી
(C) દહેજપ્રથા (D) વહેમ અને અંધશ્રદ્ધા
- (3) વિશ્વના માનવીઓનું સ્વાસ્થ્ય સુધારણાનું કાર્ય કોણ કરે છે ?
(A) WHO (B) IMF
(C) FAO (D) ILO
- (4) મફત કાનૂની સત્તા સેવા મંડળની કચેરીનું વડું મથક કયાં આવેલું છે ?
(A) વડોદરામાં (B) રાજકોટમાં
(C) અમદાવાદમાં (D) ગાંધીનગરમાં
- * આપેલ વિકલ્પમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો.
- (5) સાયમન કમિશનમાં કુલ _____ સભ્યો હતા. (બાર , સાત , પાંચ)
- (6) બે નદીઓ વચ્ચેના ભૂમિભાગને _____ કહે છે. (દૂન, દોઆબ, શિખીલા)
- (7) અટકાયત કે ધરપકડ કરાયેલ વ્યક્તિને _____ કલાકમાં મેજિસ્ટ્રેટ સમક્ષ રજૂ કરવી જોઈએ. (12 , 48 , 24)
- (8) બંધારણના ઘડતરનું કાર્ય _____ માં પૂર્ણ થયું.
(ઈ.સ. 1948 , ઈ.સ. 1949 , ઈ.સ. 1950)
- * નીચેના વિધાનો ખરાં છે કે ખોટાં તે જણાવો.
- (9) હિમાલયની નદીઓની સરખામણીમાં દ્વીપકલ્પીય નદીઓની લંબાઈ વધારે છે.
- (10) 21 મી જૂને સૂર્યના કિરણો મકરવૃત્ત પર લંબ પડે છે.
- (11) પ્રથમ વિશ્વયુદ્ધ માટે જર્મનીને જવાબદાર ગણવામાં આવ્યું.
- * જોડકાં જોડો.
A	B
(12) 'હિન્દ રાષ્ટ્રીય સ્વયં સેવકદળ	(a) શ્રી અરવિંદ ઘોષ
(13) ભારતના બંધારણના ઘડવૈયા	(b) ચંપક રમણ પિલ્લાઈ
	(c) ડૉ.બાબાસાહેબ આંબેડકર
- * નીચેના પ્રશ્નોના એક બે વાક્યમાં જવાબ આપો.
- (14) દેશના ન્યાયતંત્રમાં સૌથી ટોચના સ્થાને કઈ અદાલત છે ?
- (15) વનસ્પતિની વિવિધતાની દૃષ્ટિએ વિશ્વમાં ભારતનું સ્થાન કેટલામું છે ?

વિભાગ : B

- * પ્રશ્નનંબર 16 to 24 ના માગ્યા પ્રમાણે ઉત્તર લખો. (ગમે તે 6) (દરેકનો 2 ગુણ) (12)
- (16) રાજ્યપાલએ રાજ્ય અને કેન્દ્ર વચ્ચે કડીરૂપ ભૂમિકા અદા કરે છે- કારણ આપો.
- (17) સંકલ્પના સમજાવો :
- (i) દ્વીપકલ્પ
- (ii) મેન્ચુવ જંગલો
- (18) વન્યજીવો આજે સંકટમાં છે. - વિધાન સમજાવો.
- (19) તફાવત આપો : હિમાલયની નદીઓ - દ્વીપકલ્પીય નદીઓ
- (20) 'હંડું' યુદ્ધ એટલે શું ?
- (21) ડેલહાઉસીએ ક્યાં ક્યાં સુધારાવાદી કાર્યો કર્યા ?
- (22) જંગલ વિનાશની અસરો કઈ કઈ છે ?
- (23) 15 ઓગસ્ટનો દિવસ હતો. નીતા તેના પપ્પાની જોડે બેસીને ટીવી જોઈ રહી હતી. ટીવીમાં વડાપ્રધાન ભાષણ કરી રહ્યા હતા. નીતાના પપ્પાએ નીતાને પૂછ્યું કે વડાપ્રધાન ક્યાંથી ભાષણ કરી રહ્યા છે ? દેશના વડાપ્રધાન કઈ રીતે બની શકાય? સમજાવો.
- (24) ભારતના ભાગલાને પરિણામે ભારતને કઈ કઈ મુખ્ય સમસ્યાઓ હલ કરવાની હતી ?

વિભાગ : C

- * પ્રશ્નનંબર 25 to 31 ના 60 to 80 શબ્દોમાં ઉત્તર લખો. (ગમે તે 4) (દરેકનો 3 ગુણ) (15)
- (25) ઋતુ-પરિવર્તનની ઘટના ક્યાં ક્યાં કારણોથી થાય છે ?
- (26) ટૂંકનોંધ લખો : વન્યજીવ સંરક્ષણના ઉપાયો
- (27) બહિષ્કાર આંદોલન અને સ્વદેશી ચળવળનાં સ્વરૂપ અને પરિણામોની ચર્ચા કરો.
- (28) જંગલોનું પર્યાવરણીય ઉપયોગિતા જણાવો.
- (29) ક્યા સંજોગોમાં પૂર્ણ સ્વરાજ્યની માંગણી કરવામાં આવી ?
- (30) સર્વોચ્ચ અદાલતની મૂળભૂત ક્ષેત્રાધિકાર હેઠળની સત્તાઓ વિશે જણાવો.
- (31) લોક અદાલતો અને જાહેર હિતના દાવાઓ વિશે નોંધ લખો.
- પ્રશ્નનંબર (32) નકશો ફરજિયાત છે.
- (32) તમને આપેલ ભારતના રેખાંકિત નકશામાં નીચેના સ્થાનો દર્શાવો.
- (i) નળ સરોવર
- (ii) દયિગામ રાષ્ટ્રીય ઉદ્યાન
- (iii) ઉષ્ણ કટિબંધીય વરસાદી જંગલો

વિભાગ : D

- * પ્રશ્નનંબર 33 to 35 ના 90 to 120 શબ્દોમાં ઉત્તર લખો. (ગમે તે 2) (દરેકના 4 ગુણ) (08)
- (33) સંયુક્ત રાષ્ટ્રસંઘના હેતુઓ જણાવો.
- (34) રાષ્ટ્રપ્રમુખની કટોકટી વેળાની સત્તાઓ જણાવો.
- (35) આબોહવાને અસર કરતાં પરિબળોની ટૂંકમાં માહિતી આપો.

Date: 23-01-26

Time: 12:00 to 2:00

વિભાગ : A

- * પ્રશ્નનંબર 1 to 15 ના માગ્યા પ્રમાણે ઉત્તર લખો. (દરેકનો 1 ગુણ) (15)
- * નીચે આપેલા વિકલ્પોમાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરી જવાબ લખો.
- (1) કોઈ પણ તત્ત્વના પરમાણુની બાહ્યતમ કક્ષામાં મહત્તમ કેટલા ઈલેક્ટ્રોન સમાવી શકાય ?
(A) 6 (B) 8 (C) 7 (D) 9
- (2) આપેલ પદાર્થનું દળ _____
(A) જે -તે સ્થળે બદલાયા કરે છે (B) ગમે તે સ્થળે અચળ રહે છે
(C) સ્પ્રિંગ કાંટા વડે મપાય છે (D) ગુરુત્વાકર્ષણની દિશામાં હોય છે.
- (3) નીચેના કઈ અંગિકાઓ પોતાનું આગવું DNA અને રિબોઝોમ્સ ધરાવે છે ?
(A) કોષકેન્દ્ર-અંતઃકોષરસજાળ (B) હરિતકણ-કણાભસૂત્ર
(C) લાયસોઝોમ્સ-ઓક્સિઝોમ્સ (D) આપેલ તમામ
- * આપેલ વિકલ્પમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો.
- (4) સોડિયમનું લેટિન નામ _____ છે. (નેટ્રિયમ , ફેરમ, કેલિયમ)
- (5) _____ દ્રાવણના કણો ટીડલ અસર દર્શાવે છે. (સંતૃપ્ત , કલિલ , નિલંબિત)
- (6) ગોઈટરના રોગની સારવારમાં _____ નો સમસ્થાનિક ઉપયોગી છે.
(યુરેનિયમ, આયોડિન, કોબાલ્ટ)
- * નીચેના વિધાનો ખરા છે કે ખોટા તે જણાવો.
- (7) અંતર અને સ્થાનાંતર બંને માટે SI એકમ મીટર છે.
- (8) લોખંડને કાટ લાગવો રાસાયણિક ફેરફાર છે.
- (9) મુક્તપતન કરતા પદાર્થનો પ્રવેગ તેના દળ પર આધાર રાખતો નથી.
- * નીચેના પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં ઉત્તર લખો.
- (10) ગતિમાન પદાર્થો એકમ સમયમાં કરેલા સ્થાનાંતરને શું કહે છે ?
- (11) કેનાલ કિરણો કયા પ્રકારના વિકિરણો છે ?
- (12) મુક્ત પતન કરતો પદાર્થ કેવી રીતે ગતિ કરે છે?

*

જોડકાં જોડો.

વિભાગ - I

વિભાગ - II

(13) કાર્બનનું પરમાણ્વીય દળ	(a) Na
(14) મિથેનનું આણ્વીય સૂત્ર	(b) CH ₄
(15) સોડિયમની સંજ્ઞા	(c) 6
	(d) 12

વિભાગ : B

*

પ્રશ્નનંબર 16 to 24 ના માગ્યા પ્રમાણે ઉત્તર લખો. (ગમે તે 6) (દરેકનો 2 ગુણ) (12)

- (16) નિયમિત ઝડપ એટલે શું ?
- (17) પ્રવાહી અવસ્થાના ગુણધર્મો જણાવો.
- (18) કોષરસપટલની સંરચના જણાવી. અંતર્વહનની સમજૂતી આપો.
- (19) તફાવત આપો : ઈલેક્ટ્રોન અને પ્રોટોન
- (20) વૈજ્ઞાનિક કારણ આપો : સ્કેટિંગ કરવાના બુટ પહેરીને ચાલી કે દોડી શકાતું નથી ?
- (21) તફાવત આપો: દળ અને વજન
- (22) બોહરનો પરમાણુનો નમૂનો સમજાવો.
- (23) સંયોજનનો અણુ એટલે શું ?
- (24) ગુરુત્વાકર્ષણનો સાર્વત્રિક નિયમ જણાવો.

વિભાગ : C

*

પ્રશ્નનંબર 25 to 32 ના 60 to 80 શબ્દોમાં ઉત્તર લખો. (ગમે તે 5) (દરેકનો 3 ગુણ) (15)

- (25) બાષ્પીભવન પર અસર કરતાં પરિબળો સમજાવો.
- (26) ટૂંકનોંધ લખો : અંત:કોષરસજાળ
- (27) આર્કિમિડિઝનો સિદ્ધાંત જણાવી ? કોઈ પણ બે ઉપયોગ આપો.
- (28) દળ સંચયનો નિયમ સમજાવો.
- (29) દબાણ એટલે શું ? તેનું સૂત્ર લખો. દબાણ અદિશ રાશિ છે કે સદિશ ? તેનો SI એકમલખો.
- (30) સમસ્થાનિકોના અનુપ્રયોગ જણાવો.
- (31) ટૂંકનોંધ લખો : મધમાખી ઉછેર
- (32) સંતુલિત અને અસંતુલિત બળો વિશે સમજૂતી આપો.

વિભાગ : D

*

પ્રશ્નનંબર 33 to 35 ના 90 to 120 શબ્દોમાં ઉત્તર લખો. (ગમે તે 2) (દરેકનો 4 ગુણ)(8)

- (33) રૂથરફોર્ડનો પ્રયોગ ટૂંકમાં વર્ણવી, આ પ્રયોગનાં અવલોકનો જણાવો.
- (34) સંયોજકતા વિશે નોંધ લખો.
- (35) ગુરુત્વપ્રવેગ એટલે શું ? g અને G વચ્ચેનો સંબંધ દર્શાવતું વ્યાપક સૂત્ર મેળવો.

.....

બપોર

દ્વિતીય કસોટી : 2026

વિષય : ગણિત

ધોરણ : 9

બેઠક
નંબર

Date: 19-01-26

Time: 12:00 to 2:00

કુલ ગુણ 50

વિભાગ : A

- * પ્રશ્નનંબર 1 to 15 ના માગ્યા પ્રમાણે ઉત્તર લખો. (દરેકનો 1 ગુણ) (15)
- * નીચેના વિધાનો ખરા છે કે ખોટાં તે જણાવો.
- (1) દરેક પૂર્ણાંક એ સંમેય સંખ્યા છે.
- (2) વર્તુળની જીવાના તમામ બિંદુઓ વર્તુળ પર હોય.
- (3) દરેક લંબચોરસને ચોરસ પણ છે.
- (4) 72° ના ખૂણાના કોટિકોણશું માપ 108° છે.
- * આપેલ વિકલ્પમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો.
- (5) ત્રિકોણના ત્રણ ખૂણાના માપનો સરવાળો _____ થાય.
- (A) 90° (B) 180° (C) 360° (D) 240°
- (6) ચતુષ્કોણની બાજુઓનાં મધ્યબિંદુઓને ક્રમમાં જોડવાથી બનતો ચતુષ્કોણ _____ છે.
- (A) સમાંતરબાજુ ચતુષ્કોણ (B) સમબાજુ ચતુષ્કોણ
- (C) ચોરસ (D) લંબચોરસ
- (7) અર્ધવર્તુળમાંનો ખૂણો _____ છે.
- (A) લઘુકોણ (B) કાટકોણ
- (C) ગુરુકોણ (D) સરળકોણ
- (8) સૌ પ્રથમ જ્ઞાત સાબિતી ગણિતશાસ્ત્રી _____ એ આપી.
- (A) પાયથાગોરસ (B) યુકિલડ
- (C) આર્યભટ્ટ (D) થેલ્સ
- * આપેલ વિકલ્પમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો.
- (9) જો $\square PQR \square \square YXZ$ તો $-\overline{PR} = \underline{\hspace{2cm}}$.
- ($-\overline{YZ}$, $(-\overline{YX}$, $-\overline{XY}$)
- (10) ત્રિકોણની કોઈ પણ બે બાજુઓનાં મધ્યબિંદુઓને જોડતો રેખાખંડને ત્રીજી બાજુથી _____ હોય છે. (બમણો , અડધો , ચાર ગણો)
- (11) $P(x) = 2 + x^2 + x$ પદાવલિમાં x^2 નો સહગૂણક _____ છે. (2, 1, 0)

(12) જે ચતુષ્કોણનાં બધા શિરોબિંદુઓ એક જ વર્તુળ પર આવેલાં હોય તો તે ચતુષ્કોણને _____ ચતુષ્કોણ કહે છે. (ચક્રીય , સમબાજુ , સમાંતરબાજુ)

* નીચેના પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો.

(13) જેમનાં માપ અને આકાર બંને સમાન હોય તેવી આકૃતિઓને કેવી આકૃતિઓ કહે છે ?

(14) ચતુષ્કોણને કેટલા શિરોબિંદુઓ હોય છે .

(15) ચક્રીય ચતુષ્કોણના સામસામેના ખૂણાઓની પ્રત્યેક જોડના ખૂણાનો સરવાળો કેટલો થાય છે ?

વિભાગ : B

* પ્રશ્નનંબર 16 to 24 ના માગ્યા પ્રમાણે ઉત્તર લખો. (ગમે તે 6)(દરેકનો 2 ગુણ) (12)

(16) $\frac{36}{100}$ ને દશાંશ સ્વરૂપમાં લખો અને તે કેવા પ્રકારની દશાંશ અભિવ્યક્તિ છે તે લખો.

(17) 103×107 ની ગુણાકાર કર્યા સિવાય કિંમત મેળવો.

(18) દ્વિયલ સુરેખ સમીકરણ $-2x+3y = 6$ ને $ax + by + c = 0$ તરીકે દર્શાવી a, b, c ની કિંમત લખો.

(19) નીચેના સમીકરણના બે ઉકેલ શોધો.

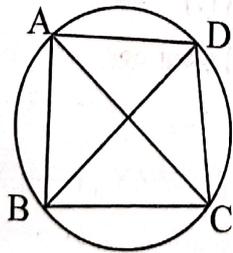
$$2x + y = 7$$

(20) ત્રિકોણની એકરૂપતાની બે શરતોનાં નામ લખો.

(21) $\square ABC$ $\square RPQ$ છે. જો ને $\angle A = 50^\circ$ અને $\angle B = 70^\circ$ હોય તો $\angle Q$ શોધો.

(22) સમબાજુ ચતુષ્કોણ PQRS માં $SP = 14$ સેની હોય તો તેની પરિમિતિ શોધો.

(23)

ABCD ચક્રીય ચતુષ્કોણ છે, અને AC તથા BD તેના વિકર્ણો છે જો $\angle DBC = 55^\circ$ અને $\angle BAC = 45^\circ$ તો $\angle BCD$ શોધો.

(24) AB અને CD એ P કેન્દ્રિત વર્તુળની સમાન જીવાઓ છે.

જો $\angle APB = 85^\circ$ તો $\angle CPD$ શોધો.

વિભાગ : C

* પ્રશ્નનંબર 25 to 32 ના માગ્યા પ્રમાણે ગણતરી કરી ઉત્તર લખો. (ગમે તે 5) (દરેકનો 3 ગુણ) (15)

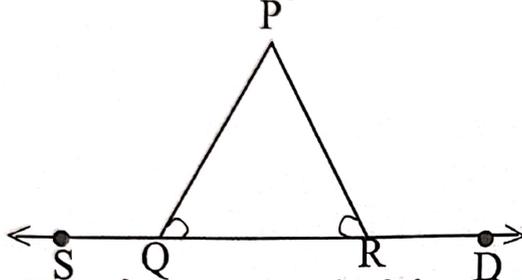
(25) $\sqrt{5}$ ને સંખ્યારેખા પર દર્શાવો.

(26) ચકાસો : $x^3 + y^3 = (x+y)(x^2 - xy + y^2)$

(27) યામ સમતલમાં કોઈ પણ બિંદુ દર્શાવવા ઉપયોગમાં લેવાતી સમક્ષિતિજ અને શિરોલંબ રેખાઓનાં નામ લખો અને આ બે રેખાઓમાં જ્યાં છેટે તે બિંદુનું નામ લખો.

(28) જો $AC = BC$ થાય તેવું બિંદુ C બિંદુઓ A અને B ની વચ્ચે હોય તો સાબિત કરો કે $AC = \frac{1}{2}AB$.

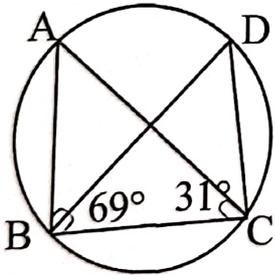
(29) આકૃતિમાં $\angle PQR = \angle PRQ$ તો સાબિત કરો કે $\angle PQS = \angle PRT$

(30) $\angle A = 90^\circ$ અને $AB = AC$ હોય તેવો કાટકોણ ત્રિકોણ ABC છે. તો $\angle B$ અને $\angle C$ શોધો.

(31) સાબિત કરો કે સમાંતર બાજુ ચતુષ્કોણનો કોઈ પણ વિકર્ણ તેનું બે એક રૂપ ત્રિકોણમાં વિભાજન કરે છે.

(32) $\angle ABC = 69^\circ$ અને $\angle ACB = 31^\circ$ છે
 $\angle BDC$ શોધો.

વિભાગ : D

* પ્રશ્નનંબર 33 to 35 ના માગ્યા પ્રમાણે ગણતરી કરી ઉત્તર લખો. (ગમે તે 2) (દરેકનો 4 ગુણ) (8)

(33) સાબિત કરો કે સમદ્વિબાજુ ત્રિકોણની બે સમાન બાજુઓની સામેના ખૂણાઓ સમાન હોય છે.

(34) સાબિત કરો કે વર્તુળના કેન્દ્રમાંથી પસાર થતી રેખા જીવાને દુભાગે તો તે રેખા જીવાને લંબ છે.

(35) ચતુષ્કોણ PQRS માં $\angle P = \angle Q = \angle R = \angle S = 3:5:9:13$ છે તો સૌથી મોટા અને સૌથી નાના ખૂણાનું માપ શોધો.